

სესია 6

კვალიფიკაციები და ხარისხის სისტემა ესტონეთში

ოლავ აარნა
ესტონეთის კვალიფიკაციების
სააგენტო

ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს სამუშაო შეხვედრა -
თბილისი, 28-29/03/2019

ეროვნული საკვალიფიკაციო სისტემა

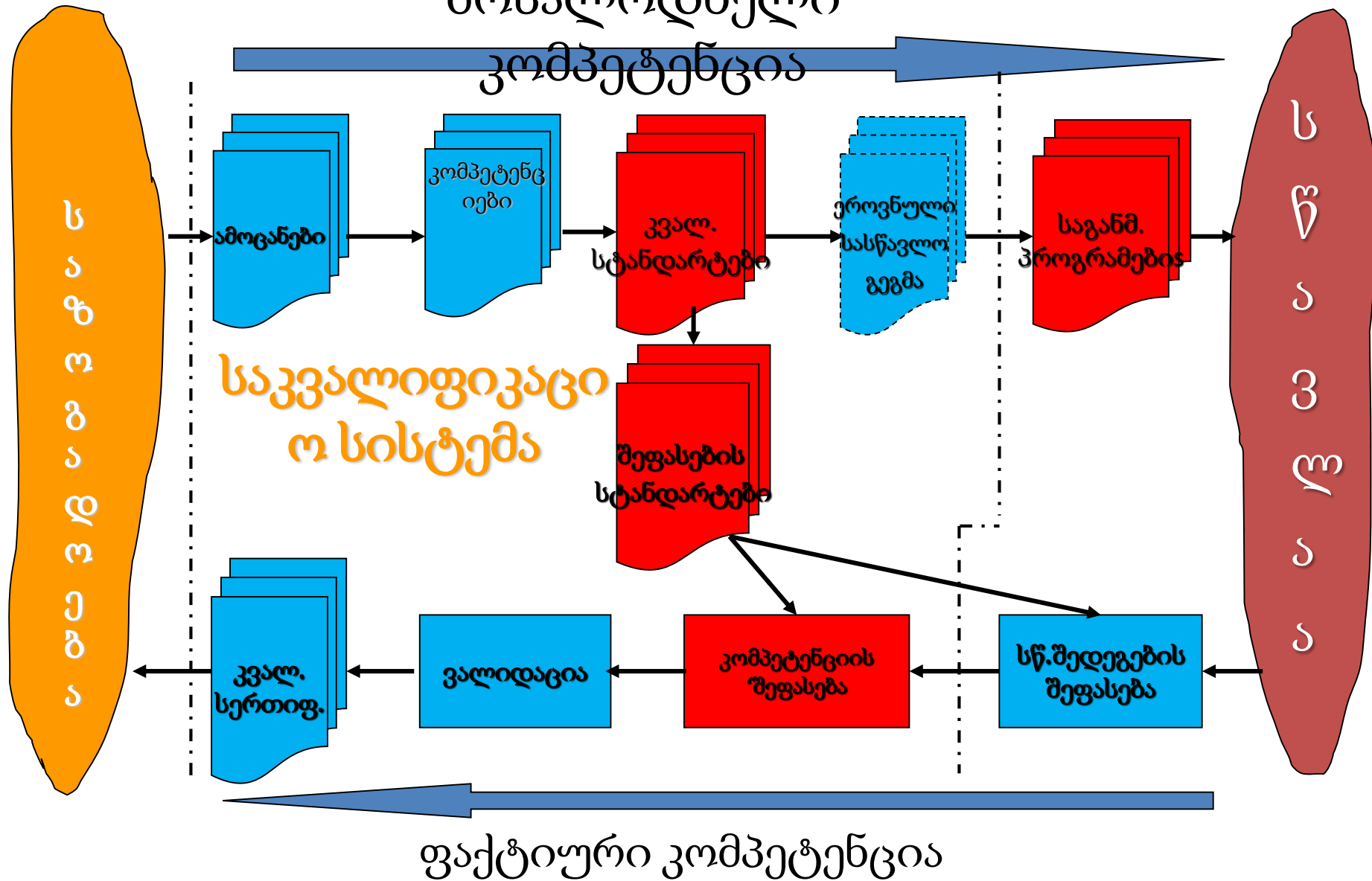
- ეროვნული საკვალიფიკაციო სისტემა (NQS) გულისხმობს წევრი-სახელმწიფოების საქმიანობათა სწავლის აღიარებასთან დაკავშირებულ ყველა ასპექტს და სხვა მექანიზმებს, რაც **განათლებასა და ტრენინგს აკავშირებს შრომის ბაზართან და სამოქალაქო საზოგადოებასთან;**
- ეროვნული საკვალიფიკაციო სისტემა გულისხმობს ხარისხის უზრუნველყოფასთან, შეფასებასთან და კვალიფიკაციის მინიჭებასთან დაკავშირებული ინსტიტუციური მოწყობისა და პროცესების ჩამოყალიბებასა და განხორციელებას;
- ეროვნული საკვალიფიკაციო სისტემა შესაძლოა შედგებოდეს რამდენიმე ძირითადი კომპონენტისგან, რომელიც...

სახელმძღვანელო პრინციპები (1)

- საკვალიფიკაციო სისტემა (QS) არის საზოგადოებასა და სოცოცხლის განმავლობაში სწავლის სისტემის გადაკვეთის წერტილი;
- პროფესიული საკვალიფიკაციო ჩარჩო - QS არის საკვალიფიკაციო სისტემის ქვე-სისტემა (საზოგადოებასა და სოცოცხლის განმავლობაში სწავლის სისტემის გადაკვეთის წერტილი);
- ესტონეთში საკვალიფიკაციო სისტემა QS იცავს ინტეგრირებული კვალიფიკაციების სისტემის მოდელს;
- კვალიფიკაციების სისტემა არის ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა.

კომპეტენციების წრე

მოსალოდნელი

სახელმძღვანელო პრინციპები(2)

- შრომის ბაზრის დაინტერესებულ მხარეებთან (მთავრობა, დამსაქმებელთა ორგანიზაციები, დასაქმებულთა ორგანიზაციები) **სოციალურ პარტნიორობას** უდიდესი მნიშვნელობა აქვს;
- **ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო** ეროვნული საკვალიფიკაციო სისტემის **ხერხემალია**;
- **ეროვნული საკვალიფიკაციო სისტემის ჩამოყალიბება და განხორციელება არის პროცესი**;
- **ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს ჩამოყალიბება და განხორციელება კი ამ პროცესის ლოკომოტივია.**

ხარისხისა და კვალიფიკაციების სისტემაში ჩართული დაწესებულებები

- განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
<http://hm.ee/en>:
 - სისტემის სტრატეგიული მართვა;
 - განათლებისა და ტრენინგის მიმწოდებლების ლიცენზირება;
 - ფორმალური განათლების კვალიფიკაციების რეესტრის წარმოება;
- ესტონეთის კვალიფიკაციების სააგენტო(Kutsekoda)
<http://kutsekoda.ee/en/kutsekoda>
- ესტონეთის უმაღლესი და პროფესიული განათლების ხარისხის სააგენტო (EKKA) <http://ekka.archimedes.ee/en/>
- ფონდი *Innove* <http://www.innove.ee/en>

სასწავლო გეგმებისა და ფორმალური განათლების კვალიფიკაციების ხარისხის უზრუნველყოფა

- **ესტონეთის უმაღლესი და პროფესიული
განათლების ხარისხის სააგენტო (EKKA):**
 - სასწავლო პროგრამის ჯგუფების ხარისხის შეფასება უმაღლეს განათლებაში;
 - უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინსტიტუციური აკრედიტაცია;
 - თემატური შეფასება უმაღლეს განათლებაში;
 - სასწავლო პროგრამის ჯგუფების ხარისხის შეფასება პროფესიულ განათლებაში
- **ფონდი *Innove*:**
 - ზოგადი განათლებისა და საშუალო პროფესიული განათლების ეროვნული სასწავლო გეგმის

პროფესიული კვალიფიკაციების სისტემა ესტონეთში

- შრომის ბაზარი დაყოფილი 14 სექტორად;
- ყოველ სექტორს ხელმძღვანელობს დარგობრივი საბჭო, რომელიც პასუხისმგებელია შემდეგზე:
 - დარგის/სექტორის პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტების ჩამოყალიბება;
 - პროფესიული კვალიფიკაციების მინიჭება დარგში;
 - ლიცენზიების გაცემა კვალიფიკაციების მიმნიჭებელ პირებზე.

ესტონეთის კვალიფიკაციების სააგენტო (*Kutsekoda*) (1)

- *სააგენტო Kutsekoda*- არის ეროვნული პროფესიული კვალიფიკაციების სისტემის დამხმარე სტრუქტურა;
- პროფესიული კვალიფიკაცია ნიშნავს კვალიფიკაციას, დაკავშირებულს ხელობასთან, საქმიანობასა ან პროფესიასთან, რაც სამუშაოზე დაფუძნებული სწავლის შედეგია.
- დაარსდა **2001 წელს** „პროფესიული კვალიფიკაციების აქტის“ საფუძველზე.
- ფონდი -კერძო სამართლის პირი (დაარსდა ხუთი დაწესებულების მიერ, რომლებიც წარმოადგენდნენ მთავრობას, დამსაქმებლებს და დასაქმებულებს).

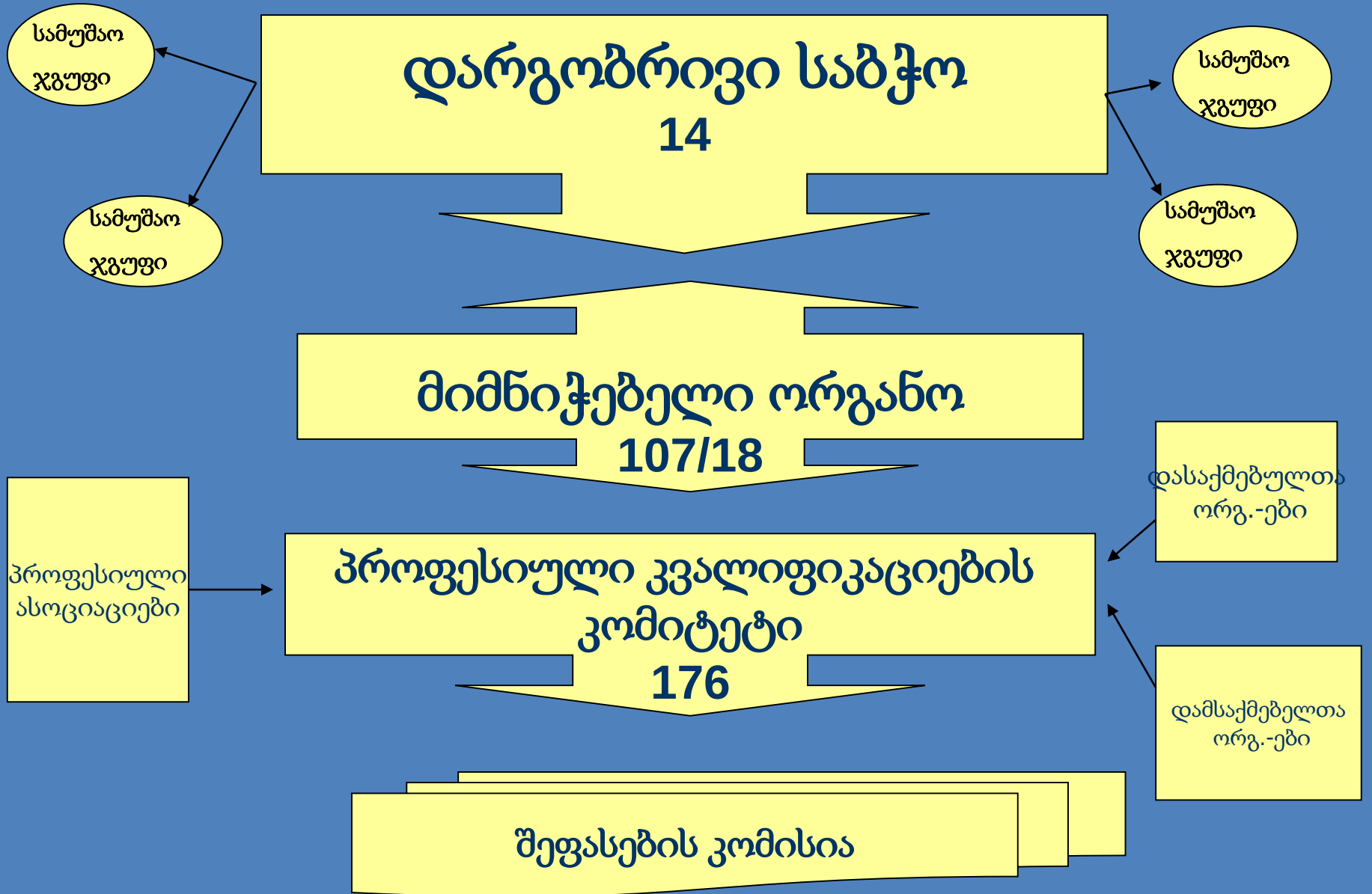
ესტონეთის კვალიფიკაციების სააგენტო (Kutsekoda) (2)

დამფუძნებლები: :

- ესტონეთის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა;
- ესტონეთის სამრეწველო და დამსაქმებელთა კონფედერაცია;
- ესტონეთის დასაქმებულთა კავშირების კონფედერაცია;
- ესტონეთის პროფესიული კავშირების კონფედერაცია;
- სოციალურ საკითხთა სამინისტრო -განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაქვემდებარების ქვეშ.

ესტონეთის კვალიფიკაციების სააგენტო (*Kutsekoda*) (3)

- სააგენტო:
 - ორგანიზებასა და კოორდინირებას უწევს დარგობრივი საბჭოებისა და სამუშაო ჯგუფების საქმიანობებს (რომლებიც აყალიბებენ პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტებს);
 - კვალიფიკაციების მიმნიჭებელ ორგანოებს უზრუნველყოფს რჩევებით, კონსულტაციებით და დახმარებით;
 - აწარმოებს პროფესიული კვალიფიკაციების რეესტრს;
- ეროვნული საკოორდინაციო პუნქტი ევროპის საკვალიფიკაციო ჩარჩოს განხორციელებისათვის
- NRP (პროფესიული კვალიფიკაციის ეროვნული რეესტრი)

დარგობრივი საბჭოები

- დარგობრივ საბჭოებში წარმოდგენილ დაწესებულებებს ასახელებს განათლებისა და მეცნიერების (10-20 დაწესებულება) სამინისტრო;
- დაწესებულებების წარმომადგენელ პირებს ასახელებს სააგენტო; *Kutsekoda*
- დარგობრივ საბჭოებში ძირითადად შემდეგი დაწესებულებებია წარმოდგენილი:
 - დარგის /სექტორის დამსაქმებელთა ორგანიზაციები;
 - დარგის დასაქმებულთა ორგანიზაციები;
 - დარგის პროფესიული ასოციაციები;
 - განათლებისა და ტრენინგის მიმწოდებლები;
 - პასუხისმგებელი სამინისტროები.

(კვალიფიკაციის) მიმნიჭებელი ორგანოები

- მიმნიჭებელი ორგანო არის იურიდიული პირი, რომელსაც ასახელებს დარგობრივი საბჭო საჯარო კონკურსის დასრულების შემდეგ;
- მიმნიჭებელი ორგანო აფუძნებს პროფესიული კვალიფიკაციების კომიტეტს (OQC) დარგში ერთი ან რამდენიმე კვალიფიკაციის მისანიჭებლად.
- პროფესიული კვალიფიკაციების კომიტეტს აქვს უფლება ჩამოაყალიბოს შეფასების კომიტეტების შესატყვისი რაოდენობა;
- როგორც წესი, პროფესიული კვალიფიკაციების კომიტეტში წარმოდგენილი დაწესებულებებია:
 - დარგის დამსაქმებელთა ორგანიზაციები;
 - დარგის პროფესიული ასოციაციები;
 - საგანმანათლებლო და ტრენინგ-დაწესებულებები.

განვითარების ეტაპები (1)

- 1991 – ესტონეთმა დამოუკიდებლობა დაიბრუნა; გაუქმდა საბჭოთა ტიპის საკვალიფიკაციო სისტემა;
- 1991-1997 – სოციალური ყოფის ყველა ასპექტის ღრმა რესტრუქტურირება (ეკონომიკა, განათლება); მთავარი საკანონმდებლო ჩარჩოს შექმნა;
- 1997 – დამსაქმებელთა ორგანიზაციებმა წამოაყენეს პროფესიული კვალიფიკაციების სისტემის ჩამოყალიბების ინიციატივა.

განვითარების ეტაპები (2)

- 2001 – პარლამენტმა მიიღო „პროფესიული კვალიფიკაციების აქტი“; 5-დონიანი პროფესიული საკვალიფიკაციო ჩარჩო, ინსტიტუციური სტრუქტურა;
- 2001 – დაარსდა ესტონეთის კვალიფიკაციების სააგენტო, როგორც პროფესიული საკვალიფიკაციო სისტემის დამხმარე სტრუქტურა;
- 2004 – ესტონეთი ევროსაბჭოსა და ნატო-ს შეუერთდა; პროფესიული საკვალიფიკაციო სისტემის „ქვევიდან-ზევით“ განვითარების პროცესი.

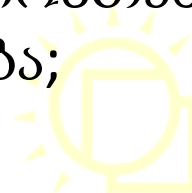

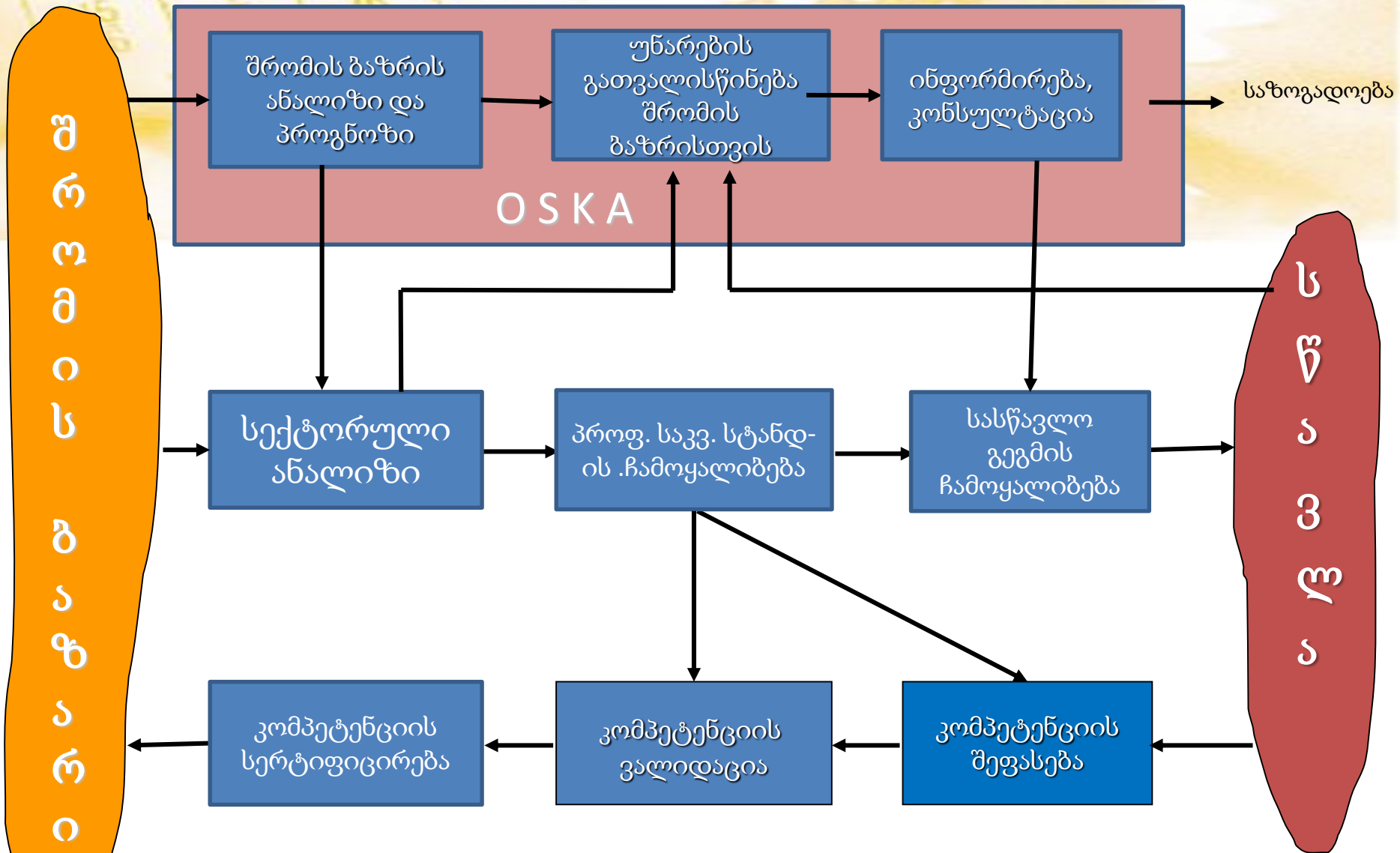
განვითარების ეტაპები (3)

- 2007 – მიზანი: მდგრადი, მოქნილი, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამის კომპეტენციებზე დაფუძნებული საკვალიფიკაციო სისტემა, რომელიც დააკმაყოფილებს სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის მსურველთა, ცოდნის შეძენაზე მოტივირებული საზოგადოების და ეკონომიკის მოთხოვნებს.
- 2008 – პარლამენტმა დაამტკიცა ახალი პროფესიული საკვალიფიკაციო აქტი; ევროპის საკვალიფიკაციო ჩარჩოს მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის შესაბამისი 8-დონიანი საკვალიფიკაციო ჩარჩო, კომპეტენციებზე (სწავლის შედეგებზე) დაფუძნებული მიდგომა.
- 2009 – ესტონეთის კვალიფიკაციების სააგენტო-*Kutsekoda* დაამტკიცა, რომ არა იროინჟოლი

განვითარების ეტაპები (4)

- 2009-2011 – ესტონეთის ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს რეფერენსირება ევროპის საკვალიფიკაციო ჩარჩოსთან;
- 2009-.... – კომპეტენციებზე დაფუძნებული პროფესიული საკვალიფიკაციო სტანდარტების ჩამოყალიბება (დაახლოებით 600-მდე);
- 2014 – ახალი განვითარების პროგრამის მომზადება (პროფესიული კვალიფიკაციების სისტემის გაფართოება უნარების გათვალისწინების მიზნით- **OSKA**)
- 2015 – OSKA-ს პროგრამა
- 2015 – ევროპის საკვალიფიკაციო ჩარჩოსთან რეფერენსირების ანგარიშის განახლება;
- 2018 – პროგრამის OSKA+ მომზადება.

განვითარებული პროფესიული კვალიფიკაციების სისტემა, როგორც
შრომის ბაზრის ანალიზი და პროგნოზი და სივრცითი განვითარებაში სწავლა

გასათვალისწინებელი საკითხები

- დაინტერესებული მხარეების ჩართვა (მთავრობა, დამსაქმებლები, დასაქმებულები);
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მკაფიოდ გასაზღვრა;
- სტანდარტი არის დაინტერესებულ მხარეებს შორის შეთანხმება;
- ყურადღების კონცენტრაცია ხარისხის უზრუნველყოფასა და სერტიფიცირების პროცესზე.

მადლობა ყურადღებისათვის!

www.kutsekoda.ee

olav.aarna@kutsekoda.ee